"दश्येते महितौ यखां दिवि चन्द्रष्टस्वती। पौर्णमासी तु महती जीया संवत्सरे तु सा॥ तखां सानीपनासाभ्यामचयं परिकातितम्॥" सहितौ मासमंज्ञाविशेषिनिमत्तकत्तिकादि-नच नगती। महाकार्त्तिकादिदश्रीनात। तथा च राजमार्त्रेड।

"माससं ज्ञे यदा ऋची चन्द्रः संपूर्णमण्डलः। गुरुषा याति संयोगं सा तिथिमेहती स्ट्रता ॥" खान्दमात्खयोः।

"पौर्णमासीषु चैतासु मासर्चयहितासु च। यतासां सानदानाभ्यां फलं द्र्यगुणं स्ट्रतम् ॥" वेशाखीमधिकत्व यमः।

"गौरान् वा यदि वा क्षणां लिलान् चौदेण संयुतान्।

प्रीयतां धर्माराचेति पिढ़न्देवां स तर्पयेत् ॥ यावच्चीवक्षतं पापं तत्चकादेव नग्यति। अब्दायुतच तिष्ठेच खर्म लोके न संप्रय: " *॥ ब्रह्मपुरायी।

"महाच्येष्ठाानु यः पद्मित् पुरुषः पुरुषोत्तमम्। विष्णालीकमवाप्रीति मीचं गङ्गानुमञ्जनात्॥॥॥ रेन्द्रे गुरु: ग्रामी चेव प्राचापत्रे रविक्तथा। पूर्विमा गुरुवारेण महाच्येष्ठी प्रकोत्तिता ॥" चनुराधास्यगुराविष।

"रेन्द्रे में ने यदा जीवस्तत्यसद्भाके रिवः। पूर्विमा ग्रजन्त्रेश महान्येष्ठी प्रकीतिता ॥" व्यतुराधास्यचन्द्रेश्प। वाष्ट्रभूति:।

"ऐन्द्रचे लयवा मैंने गुब्चन्द्री यदा स्थिती। पूर्विमा च्येष्ठमासस्य महाच्येष्ठी प्रकीतिता ॥" राजमार्त्रे ।

"च्येष्ठे संवत्सरे चेव च्यंष्ठमासस्य पूर्विमा। च्येष्ठामेन समायुक्ता महाच्येष्ठी प्रकीर्तिता॥" च्येष्ठसंवत्सर्स ।

"श्रीष्ठाम्सलीयमे जीवे वर्षे स्वाच्छक्रदैवतम्॥" इति विष्णुधर्मीत्तरीत्ती याद्यः। संवसरीय्व वसरो बोध्यः। न तु संवस्तरादिपञ्चकान्तर्गत-वर्षविश्रेष:। च्येष्ठ इति विश्रेषणस्य वैयर्था-पत्ते:। संवसारे यदि स्वान्तिति पाठ: काल्प-निक:। प्रपच्यु मलमासतत्त्वि वृत्तस्येय: ॥ #॥

विषाुधस्मीत्तरब्द्धापुरावयी:। "मासि च्येष्ठे तु संप्राप्ते नचने प्रकरैवते। पीर्णमाखां तदा सार्ग सर्वपापं हरेहिजा: 1 तस्मिन् काचे तु ये मर्खाः प्रस्नि पुरुषोत्तमम्। वलभद्रं सुभद्राच ते यान्ति पद्मययम्॥" खन्दपुराग्री।

"चौष्ठामच्चावतीर्वे स्तत्पुर्यं जन्मवासरम्। तस्यों मे स्वपनं कुर्यात्महास्वानविधानतः ॥ चौन्धां प्रात:खानकाचे ब्रह्मणा सहित्व माम्। रामं सुभदां संस्वाप्य मम जीकमवाप्रयात्॥"

पर्शिमा

विषाधसींत्तरे।

"पौर्णमासी तथा माची त्रावणी च नरीत्तमः। प्रौष्ठपद्यामतीतायां तथा क्षणा चयोदभी ॥ एतांस्तु आह्वकालान् वे नित्यानाच् प्रजा-तच पूळेदिने सङ्गवलाभे रौष्टिकलाभे वा पर-

दिने सङ्गवालाभे पूर्व्वदिने श्राह्म। "क्षणपचस्य पूर्वाक्षेत्राहं कुर्थादिचचगः। समापचापराक्षेतु रौष्टियन्तु न लङ्घयेत्॥" इति वायुपुराणवचनात्॥

पति: ॥"

उभयदिने सङ्गवलाभे पर्दिने। "शुक्तपचे तिथियांचा यसामस्दितो रवि:। कृष्णपंचे तिथियांचा यसामस्त्रमतो रवि: ॥" इति विष्णुधन्नीतरात्॥

एवमचयहतीयादावपि ॥ * ॥ च्यावादकार्त्तिक-माघपौर्णमासीष्ठ दानमावश्चकम्। तथा चायी-ध्याकार्वे भरतग्रपथे।

"बाघाढ़ी कार्त्तिकी माघी तिथय; पुरायसभवा:। चाप्रदानवती यानु यस्यार्थोश्नुमती गतः॥" ष्पप्रदानवती दानरिहतस्थैतास्तिथयी यानु चार्थ: श्रीरामचन्द्री गती यखातुमत: इत्य-न्वयः। उत्तरवाक्ये यच्छन्दान तच्छन्दापेचा॥ व्यथ को जागरक्रत्यम्। कल्पतरी ब्रच्सपुरासम्। "चाम्ययुच्यां पौर्यभाखां निकुम्भो वाजुका-

चायाति सेनया साईं कला यहं सदावसम्॥ तसात्तव नरैर्मार्गाः खगेच्छ समीपतः। भ्रोधितवाः प्रयत्नेन भूषितवास भूषगीः॥ पुव्याच्येपलम्बलाज्ञसर्घपप्रकरेस्तथा। वैष्मानि भूषितवानि नानावर्शे विशेषतः॥ सुकातरेरतुलिप्तेच नरेभांयं सवान्ववै:। दिवा तच न भोत्तयं भनुखेच विवेकिभि:॥ क्तीवालरहम्खेंच भोत्तयं पूजितै: सरै: "" पूजिते: सरेरिति विशेषणे हतीया। तेन पूजित-सुरेरिवर्थः।

"पूच्याच सपतेः पर्नेक्तया दारोईभित्तयः। हारोपान्ते सुदीप्तसु संपूच्यो इवावाहन: ॥ यवाचत्रवापितैस्तक्तिं स्र सुत्रित:। संपूजितवा: पूर्वेन्द्र: पयसा पायसेन च ॥ वदः सभायः स्कन्द् तदा नन्दी खरी सुनि:। गोमझ: सुर्भ: पूच्या क्रागवझि हैताभ्रन:॥ उरअवद्भिवेषगो गजवद्भिविनायकः। पूच्यः साम्बेख रेवन्ती यथाविभवविकारैः॥ ततः पूच्यो निक्रमोश्प समावेखिलतक्तः। सुगन्धिभर्षृतीपतै: क्षप्रादीच भूरिभि: ॥ ब्राच्यान् भोचयिता तु भोक्तवं भांसवर्जितम्। विद्यार्थमतेनेया हुए। कीड़ा: प्रथावधा: " ततस दारोईभित्तिष्टयवाष्ट्रनपूर्येन्द्रसभार्थे दद-खान्दनन्दीश्वरसुनयः सर्वेरेव पूच्याः । दारोर्द्ध-भित्तिश्रब्दीव्य बहुवचनानाः । नन्दीश्वरस्ति-रेक:। गोमता सुर्भि:। क्रागवता हुनाप्रन:। मेववता वर्णः। इस्तिमता विनायकः। अन्व-

तच स्त्रीसंसर्ग निषधो यथा,-"पूर्णासु योषित् परिवर्जनीया॥" इति तिथितस्वम्। "गुरौ पूर्णा च मं युक्ता सिद्धियोगा: प्रकी-तिता: "

इति च्योति:सारसंयह:॥ पूर्णालकं, स्ती, वार्ह्वायनाप्तम् । तत्पर्यायः । पूर्ण-पाचम् २। इति चिकाख्यीय:। पूर्णानक-मपि पाठः॥

पूर्णावतारः, पुं, (पूर्णः अवतारः।) वृत्तिं इ:।

रासः। यथा,-"पूर्णो वृसिं हो रामश्र श्रेतदीपविराख्विसः। परिपूर्णतमः क्षाो वैक्षा गोलके खयम् ॥

वैक्काक कमलाकान्ती रूपभेए खतुभँ जः। गोलोके गोकुले राधाकान्तीययं दिस्तः खयम्। तसीव तेजो निखच चिन्तां कुर्कन्त योगिन:। भक्ताः पादाखुजं तेजः क्षतक्तेजिक्किना विना॥" इति बच्चवैवर्ते श्रीक्षणजनसम्बद्धे ६ अध्याय:॥ पूर्णिका, स्त्री, नासाच्छित्रीनामकपची। इति

चिका गड़ प्रोघ:॥

पूर्णिमा, न्त्री, (पूर्णि: पूर्णम्। पूर्णि मिमीते इति। मा + कः। टाप्।) पचदशी तिथिः। तत्-पर्याय:। पौर्यामासी २। निशानरे कलान्हीने सा अनुमति: ३ पूर्णे निशाकरे सा राका 8। इत्यमर: ११।८।०- । पित्रा ५ चान्त्री ६ पूर्य-मासी ७ जनना प चन्त्रमाताह निरञ्जना१ ।। इति वाचसाति:॥ पूर्णिमा ११। इति इडु-चन्द्र: ॥ च्योत्की १२ इन्द्रमती १३ सिता १४। इति राजनिषंग्टः ॥ सा दिविधा । यथा,-"राका चातुमती चैव दिविधा पृथिमा सता। पूर्वी(इतकलाहीने पौर्णमास्या निशाकरे। पूर्णिमानुमती ज्ञेया पञ्चास्त्रमितभास्करे॥ यसात्तामनुमन्यन्ते देवताः पिष्टभिः सन् । तसादइमती नाम पृथिमा प्रथमा स्ट्रता॥ यदा चास्तिमित सूर्ये पूर्णचन्त्रस्य चोत्रमः। युगपत् सोत्तरा रागात्तदानुमतिपूर्विमा ॥ राकान्तामनुमन्यन्ते देवताः पिष्टिभिः सञ्च । रञ्जनाचीव चन्त्रस्य राकेति कवयोश्जवन्॥"

सा चन्द्रस्य तिथि:। यथा,-"तस्य बचा ददौ प्रीत: पौर्णमाभी तिथि

इति देवीपुरायम् ॥#॥

तसासपोषयेद्राजंस्तमर्थं प्रतिपादयेत् ॥ न चात्राष्ट्रार्थ भवेत्रस्य ज्ञानं प्रयक्ति। कान्तिं पुष्टिच राजेन्द्र ! धनं धान्यच केवलम् ॥" इति वराष्ट्रपरायो सोमोत्पत्तिर इस्यम् ॥ *॥ तखां जातमलम्।

> "नन्दर्पतुच्यो युवतीप्रियच न्यायाप्रवित्तः सततं सच्चीः। श्रो बली भाखविचारदच-चित् पूर्विमा जन्मिन यख जन्तो: "" इति कोछीप्रहीप: ॥ # ॥